

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Ny viden > Grovfoder til både glæde og gavn for grisen

Grovfoder til både glæde og gavn for grisen

En netop afsluttet analyse gennemført af chefkonsulent, dyrlæge Jan Dahl, Landbrug & Fødevarer, viser interessante aspekter vedrørende tildeling af grovfoder til slagtesvin.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Analysen viser at: "Besætninger, der angav, at de anvendte græs eller kløvergræs som ensilage, havde i gennemsnit 5,6 pct. positive kødsaftprøver, mens besætninger, der anvendte wrap, i gennemsnit havde 13,5 pct. positive kødsaftprøver. Denne forskel var statistisk sikker ($p=0,04$)."

Ultimo 2012 blev der indhentet en række oplysninger fra producenterne bl.a. om hvilken type grovfoder, der tildeles. I alt 32 besætninger svarede, og de tegner sig for stort set hele den økologiske produktion. Der var kun kødsaftprøver fra 29 besætninger, hvilket bl.a. skyldes, at der blandt de 32, var nye bedrifter, som ikke har leveret slagtesvin i 2012. De 29 besætninger med kødsaftprøver i 2012, repræsenterer stadig stort set 2012 produktionen af økologiske slagtesvin.

Græs eller kløvergræs blev anvendt i 24 besætninger. 12 af disse besætninger angav, at græs eller kløvergræs var ensileret, mens de andre 12 besætninger angav, at græsset var wrappet.

Ensilage kontra wrap

Jan Dahl sammenfatter analysens resultat således:

"Den statistisk sikkert lavere forekomst i besætninger, der fodrede med græsensilage, sammenlignet med wrap, kan skyldes, at der i højere grad dannes organiske syrer ved ensileringsprocessen. Ensilage har typisk et indhold på 46–50 g mælkesyre pr kg tørstof, hvor wrap typisk har omkring 18 g mælkesyre pr kg tørstof. Organiske syrer har i flere undersøgelser vist at have en beskyttende effekt over for høj salmonellaforekomst.

En undersøgelse af denne type kan ikke bevise, at græsensilage beskytter mod høj forekomst af salmonella. Et bevis kræver en egentlig afprøvning af ensilage. Men resultatet indikerer dog, at ensilage kunne være interessant som interventionsmulighed i besætninger med en høj salmonellaforekomst.

Men undersøgelsen viser også, at besætninger, der anvender græsensilage, ikke kan forvente, at det er en garanti for lav forekomst. Dels kan kvaliteten af ensilagen måske have betydning, og dels kan andre uheldige besætningsfaktorer også spille en rolle."

Andre forhold

I undersøgelsen blev der også spurgt til grovfodermængde, opstaldning (dybstrøelse/anden) samt om der var tale om hjemmeblandet eller fabriksfremstillet foder. Det var ikke muligt at vise sammenhæng mellem disse faktorer og forekomst af salmonella.

Selv om der ikke her kunne påvises en effekt af hjemmeblandet foder, så opfattes tidligere undersøgelser i konventionel produktion at være så veldokumenterede, at faktoren ikke må negligeres

Analysens resultat findes på www.landbrugsinfo.dk under fanen "økologi". Arbejdet er et resultat af et samarbejde mellem Landbrug & Fødevarer, Friland A/S og Videncentret for Landbrug, Økologi.

Grovfoder i praksis

Thorbjørn Sørensen er en af de nye økologiske svineproducenter, der dagligt glæder sig over at iagttage slagtesvinenes aktivitet, når der tildeles grovfoder. Efter at have forsøgt flere forskellige måder at tildele grovfoder på, har han selv fremstillet en kombineret "Ensilagehæk med trug", hvor der tildeles ensilage to gange dagligt. De fleste hække er placeret i udearealet, nogle få inde, afhængig af, hvordan stalden er indrettet.

For slagtesvinebesætninger, der trods alt har et beskedent forbrug af ensilage kan man med fordel købe af en kollega med kvægproduktion. En god ensilagekvalitet afhænger bl.a. af slæt tidspunkt, snitlængde, tørstofindhold, herunder tørvejrr/regnvejrr, renhed for bl.a. jord, fermenteringsproces, herunder sammenpresset og lufttæt og udtagning fra lager m.m.

Thorbjørn Sørensens erfaring er:

- Det skal være nemt at tildele
- Ensilagen skal være frisk, da det helt klart øger optagelsen
- En kort snitlængde er klart at foretrække

Kombinationen af hæk/trug, en god ensilage kvalitet og tildeling flere gange dagligt, sikrer, at der – praktisk taget – ikke er noget spild. Det spild, der ses, stammer fra tildelingen, ikke fra foderoptagelsen. Faktisk er grovfoderautomaten så velfungerende, at Thorbjørn Sørensen overvejer at sætte den i produktion. Grisene har så stor ædelyst til ensilagen, at de æder i stedet for at lege med den. Det bidrager til arbejdsglæden at se – og samtidig vide, at det hele har en positiv effekt på produktionen.

Foto Thorbjørn Sørensen